VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa spółdzielczego (nr 31)**

z dnia 18 grudnia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa spółdzielczego (nr 31)

18 grudnia 2014 r.

Komisja Nadzwyczajna do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa spółdzielczego, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Gosa (PSL)**, przewodniczącego Komisji, kontynuowała rozpatrywanie poselskich projektów ustaw:

– Prawo spółdzielcze (druki nr 980 i 1005).

W posiedzeniu udział wzięli: **Alicja Szkotnicka** oraz **Agnieszka Tomczewska** główni specjaliści w Departamencie Prawa Cywilnego Ministerstwa Sprawiedliwości, **Jacek Werner** radca ministra w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Liszewski** zastępca dyrektora Departamentu Bankowości Spółdzielczej i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego, **Karol Bernat** radca prawny Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, **Henryk Dalecki** przedstawiciel Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni „Samopomoc Chłopska", **Alfred Domagalski** prezes Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej wraz ze współpracownikami, **Jaromir Gazy** prezes Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Spółdzielców „Nasze Mieszkania" wraz ze współpracownikami, **Mieczysław Grodzki** przewodniczący Komisji ds. spółdzielczości w Business Centre Club, **Paweł Grzesik** pełnomocnik Zarządu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej wraz ze współpracownikami, **Piotr Huzior** prezes Zarządu Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie, **Jerzy Jankowski** prezes Zarządu Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP, **Krzysztof Kokoszkiewicz** doradca Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, **Paweł Mileszczyk** członek Mazowieckiego Stowarzyszenia Obrony Praw Lokatorów i Spółdzielców „Nasz Dom" w Płocku – Oddział w Siedlcach, **Janusz Okurowski** wiceprezes Zarządu Głównego Krajowego Związku Lokatorów i Spółdzielców wraz ze współpracownikami, **Jerzy Rybicki** prezes Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Spożywców „Społem", **Jan Sułowski** prezes Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych, **Robert Wieliczko** prezes Zarządu Dolnośląskiej Rady „Społem" we Wrocławiu, oraz dr hab. **Piotr Zakrzewski** ekspert Komisji i prof. **Krzysztof Pietrzykowski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński**, **Anna Osińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak**, **Krzysztof Karkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Szanowni państwo, witam bardzo serdecznie na kolejnym posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa spółdzielczego. Bardzo bym prosił o zakończenie rozmów. Drodzy państwo, bardzo serdecznie witam panie panów posłów i zaproszonych gości. Witam stronę rządową. Na tę chwilę jest pan profesor – jeden z ekspertów, witam pana profesora. Pan profesor Pietrzykowski dojedzie, jest w drodze. Witam serdecznie legislatorów, sekretariat.

Drodzy państwo, zgodnie z urobkiem, który jest dostępny, nasze procedowanie zakończyliśmy na zamknięciu przepisów dotyczących kar, a więc przepisów karnych. Jesteśmy przy dziale „Lustracja".

Zostały zgłoszone poprawki przez panią poseł Lidię Staroń, w zasadzie to jest blok poprawek. To po pierwsze. Po drugie – były wątpliwości zgłaszane przez stronę rządową, ale nie tylko, również przez legislatorów, w związku z samym pojęciem „lustratorów". Wyszły kwestie związane z tym, że lustrator może być zawodem regulowanym, więc

wystąpiliśmy o opinię do Biura Analiz Sejmowych oraz o opinię do Ministra Sprawiedliwości. Państwo na swoich nośnikach otrzymaliście te opinie. Dołączyliśmy również materiały, które poprzednio obiecał pan prezes Domagalski, a więc informacje związane właśnie z tym zagadnieniem – z kwestią lustracji, jej kosztami, technicznym prowadzeniem itd. Chodzi o te wszystkie wątpliwości, które były podnoszone na naszym poprzednim posiedzeniu. Jest więc komplet materiałów łącznie ze stanowiskami – również Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych i innymi opiniami w tej kwestii. Wszystkie dokumenty, które dotarły do sekretariatu, zostały przekazane na państwa skrzynki pocztowe.

Drodzy państwo, jaki jest dzisiaj stan i poglądy na temat zawodu lustratora. To, że jest to zawód regulowany, wynika zarówno z jednej opinii, jak i z drugiej, natomiast tego, czy ma to podlegać, w określonym trybie, notyfikacji, nie mamy do końca rozstrzygniętego. Według opinii BAS powinniśmy spełnić pełny tryb związany z notyfikacją, natomiast zgodnie z opinią Ministerstwa Sprawiedliwości należy tylko zgłosić stosowne informacje do tego, by lustratorami mogli być również przedstawiciele państw UE. Jest więc pewna rozbieżność, natomiast, w zasadzie, mamy pewność co do jednej kwestii, że zawód lustratora (na razie nie przychodzi mi do głowy inne pojęcie) powinien być uznany jako zawód regulowany. Myślę, że to na dziś przyjmujemy do wiadomości i niezależnie od tego, czy pójdziemy drogą zgodnie z zapisami druku nr 980 czy po przegłosowaniu przyjmiemy blok zgłoszonych poprawek, tak czy inaczej mamy świadomość, że musimy skorzystać z tego trybu, aby po prostu dostosować nasze prawo spółdzielcze do wymagań przepisów europejskich.

Mam dla państwa taką propozycję, byśmy na razie zostawili to z boku. Mam nadzieję, że rozstrzygniemy w gronie prezydium, prosząc o udział (już w nowym roku) przedstawicieli MS i ekspertów BAS. A także przy udziale naszych legislatorów, aby przyjąć ostateczną drogę i kierunek prac, by po prostu wybrać najlepszy z możliwych scenariuszy. Byśmy później nie musieli ponosić jakiś nieprzyjemnych konsekwencji z tego tytułu, że obraliśmy jakąś złą ścieżkę postępowania.

W imieniu prezydium naszej Komisji mam prośbę i wniosek do przedstawicieli MS, żeby spróbowali państwo zaproponować stosowne zapisy, by posiedzieć nad tym, bo z tej opinii wynikają pewne wnioski, natomiast bardzo byśmy prosili o konkretne propozycje zapisów, które w związku z tą opinią powinny się znaleźć w naszej ustawie, by zadośćuczynić oczekiwaniom, o których państwo piszecie. Jak będą te propozycje – mam nadzieję w nowym roku – spotkamy się w gronie prezydium z udziałem strony rządowej, ekspertów BAS. Poprosimy również o udział naszych ekspertów, żeby tę kwestię dopracować i rozstrzygnąć, by na następnym posiedzeniu zaproponować stosowne zapisy. Traktujemy to tak, że oczywiście jeszcze musimy wrócić do kwestii związanej z notyfikacją, z uznaniem zawodu lustratora jako zawodu regulowanego.

Dzisiaj proponuję, byśmy procedowali zgodnie z tym, jak przyjęliśmy wcześniej, a więc druk nr 980. Są zgłoszone poprawki. Rozstrzygnęliśmy, że te poprawki stanowią pewną koncepcję, a więc powinniśmy dzisiaj komisyjnie rozstrzygnąć, czy procedujemy na druku nr 980 czy też cały dział będziemy opierać na zgłoszonym bloku poprawek, bo te poprawki mają sens, jeżeli stanowią pewną całość. Jeśli nie będę widział innych głosów, poddam pod głosowanie… Słucham pana przewodniczącego Jankowskiego.

Prezes Zarządu Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP Jerzy Jankowski:

Panie przewodniczący, wydaje się, że mamy rozbieżność stanowisk między BAS, które stwierdziło, że lustrator jest zawodem licencjonowanym czy regulowanym a zupełnie innym stanowiskiem, o którym mówi MS, aczkolwiek tylko w części. Twierdzi, że zawód lustratora jest zawodem regulowanym, natomiast nie podlega unifikacji przez UE. Prosiłbym o rozważenie tego, by w kontekście tych rozporządzeń i informacji, które mówią o zawodzie regulowanym z 2012, pan Minister Spraw Zagranicznych był uprzejmy wypowiedzieć się, jak sprawa będzie traktowana w przyszłości w kontekście zawodu lustratora. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Myślę, że to cenny głos. Nie zaszkodzi, jeśli tutaj poprosimy też o stanowisko Ministra Spraw Zagranicznych, bo te kwestie są też jemu przypisane bezpośrednio. Jak powiedziałem, postaramy się to rozstrzygnąć podczas posiedzenia prezydium i już na następnym posiedzeniu Komisji zaproponujemy konkretne rozwiązania, konkretne propozycje, Na dzisiaj wiemy, jakie są rozbieżności, jakie są wskazania, które są akceptowane przez dwie strony, a więc wiemy, jaki jest wspólny pogląd na tę sprawę i jakie są rozbieżności. Proponuję, byśmy na razie pozostawili to z boku, wrócimy do tego i będziemy proponować Wysokiej Komisji konkretne rozwiązania po tym, jak w troszkę węższym gronie postaramy się wysłuchać wszystkich głosów i zaproponować jedno konkretne rozwiązanie. Po prostu postaramy się uzgodnić te stanowiska, bo jak sam pan zaznaczył i państwo zauważyli, są pewne rozbieżności, aczkolwiek nie ma tutaj wątpliwości co do jednej kwestii, że jest to zawód regulowany. To nie jest kwestionowane ani w jednej ani w drugiej opinii, natomiast mamy rozbieżności co do tego, jak postępować dalej, w jakim trybie. Wracam do propozycji, prośby pod adresem MS, aby to, co zawieracie w opinii w ogółach, spróbować przełożyć na szczegóły, a więc na konkretne zapisy i rozwiązania, które można by zawrzeć w tym projekcie, a później już w ustawie, żeby zadośćuczynić przepisom związanym z uznaniem zawodu jako zawodu regulowanego. Tyle na ten temat. Pani poseł Staroń – bardzo proszę.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Proszę państwa, teraz będziemy rozstrzygali, czy lustracja będzie wyglądała tak jak dzisiaj, czy też będzie wyglądała inaczej , tzn. przede wszystkim tak, żeby ona miała formę pewnej niezależnej kontroli w spółdzielniach. Poprawka jest ujęta w dziale „Lustracja" i dlatego musimy zdecydować, którą koncepcją idziemy. Ta poprawka jest zbieżna z wcześniej zgłaszanym projektem przez PiS. Idzie to w kierunku uniezależnienia kontroli w spółdzielniach i spowodowania, aby ona rzeczywiście miała charakter niezależności i faktycznej kontroli. Na poprzednim posiedzeniu Komisji mówiliśmy, jak dzisiaj wygląda lustracja, o tym, że jest ona lustracją chyba tylko z nazwy. Dlatego powinniśmy rozstrzygnąć, w którym kierunku idziemy, a potem będziemy mogli procedować nad każdym artykułem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję. Słucham uprzejmie – jeszcze jeden głos w tej sprawie.

Prezes Zarządu Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie Piotr Huzior:

Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych.

Panie przewodniczący, ja mam taką prośbę, bo lustracja nie dotyczy tylko spółdzielczości mieszkaniowej, dotyczy również innych branż, m.in. SKOK-ów. W tej sprawie chciałbym jeszcze wysłuchać ewentualnie opinii nadzorcy, czy Komisji Nadzoru Finansowego. Przedstawiciel jest chyba na sali. Czy można by było usłyszeć głos w tej sprawie? Mówimy o bardzo ważnej rzeczy – czy związki rewizyjne czy zawód wolny lustratora. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Wiem, że jest pan dyrektor. Prosiłbym, by w krótkich słowach pan był uprzejmy odnieść się do tego zagadnienie.

Zastępca dyrektora Departamentu Bankowości Spółdzielczej i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego Zbigniew Liszewski:

Zbigniew Liszewski – zastępca dyrektora Departamentu Bankowości Spółdzielczej i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych.

W dotychczasowej praktyce związki rewizyjne banków spółdzielczych – obecnie mamy 3 takie związki rewizyjne – zdały swój egzamin i my oceniamy prace tych związków pozytywnie. W związku z powyższym nie widzimy tutaj konieczności zmiany tej formy pracy.

Związki rewizyjne wykonują trochę więcej czynności niż tylko sama lustracja. W bankach spółdzielczych wykonują również (oczywiście odpłatnie) badania rocznych sprawoz-

dań, ale faktycznie wspomagają banki spółdzielcze w ich pracy, jeżeli chodzi o księgowość i rachunkowość. Przy tym układzie wydaje mi się, że zanikłaby konieczność czy potrzeba istnienia związków rewizyjnych, bo w opłatach, które ponoszą banki na rzecz związków rewizyjnych, jest doradztwo i właśnie m.in. lustracja lub tańsze badanie sprawozdań finansowych. To tyle, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi. Pan profesor Zakrzewski. Pani poseł rezygnuje?

Poseł Lidia Staroń (PO):

Nie, ja nie rezygnuję, tylko najpierw proszę eksperta.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Proszę bardzo – pan profesor.

Ekspert Komisji Piotr Zakrzewski:

Proszę państwa, pozwolę sobie zabrać głos w ważnej kwestii. Jestem zdania, że współcześnie lustracja jest instytucją, która jednak nie spełnia zadań, celów, do których została powołana, niemniej jednak sądzę również, że wyjęcie uprawnień lustracyjnych ze związków rewizyjnych nie poprawi tej sytuacji. W mojej opinii wady obecnej regulacji lustracji polegają przede wszystkim na tym, że nie ma w należyty sposób określonych wymagań wobec lustratorów albo, może, są one niewłaściwie określone. Rzetelność lustracji budzi zastrzeżenia. Mogą też być sytuacje pewnego konfliktu interesów między lustratorem a lustrowaną spółdzielnią.

W mojej opinii należy zatem doregulować te zagadnienia, które nie są regulowane obecnie w ustawie pozostawiając jednak uprawnienia lustracyjne związkom rewizyjnym. Bez uprawnień rewizyjnych sens związków rewizyjnych właściwie staje się bezprzedmiotowy. Proszę państwa, nie znam w Europie rozwiązań prawnych, które by pozbawiały związki rewizyjne uprawnień lustracyjnych, natomiast inną sprawą jest to, czy np. nie należałoby także de lege ferenda doprowadzić do rozwiązań, które kontrolowałyby uprawnienia związków rewizyjnych. Innymi słowy – wskazać instytucję, która by weryfikowała, czy związki rewizyjne, które mają uprawnienia lustracyjne, wykonują swoje zadania właściwie, optymalnie czy też tych zadań nie wykonują, co powinno skutkować odebraniem uprawnień lustracyjnych. Chodzi więc o wprowadzenie pewnego nadzoru nad związkami rewizyjnymi. W prawie niemieckim tego typu kontrolę sprawują związki biegłych rewidentów albo wyłonione w szczególnym trybie związki spółdzielcze na wniosek biegłych rewidentów, tak że tu są pewne rozwiązania, natomiast co do zasady wydaje mi się, że powoływanie oddzielnego organu administracyjnego, który tylko wyznaczałby uprawnienia lustracyjne, nie rozwiąże tych problemów, które były podnoszone podczas poprzedniej dyskusji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Mam taką gorącą prośbę, bo ta dyskusja przetoczyła się przez tę Komisję i nie chciałbym, żebyśmy dzisiaj tracili czas. Myślę, że dzisiaj każdy wie, jak się zachować i w jakim kierunku podnieść rękę, zatem bardzo państwa proszę, żebyśmy już nie przegadali tego posiedzenia. Wiem, że te dyskusje są potrzebne, ale myślę, że podczas poprzedniego posiedzenia była szansa, by każdy z nas się wypowiedział. Proszę o bardzo krótkie wypowiedzi. Widzę, że jeszcze zgłasza się pan prezes – króciutko.

Prezes Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych Jan Sułowski:

Dziękuję. Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych – Jan Sułowski.

Panie przewodniczący, ta dyskusja się przetoczyła na poprzednim posiedzeniu, ale tylko częściowo. Ono zostało przerwane w związku z tym, że stwierdzono, że trzeba wystąpić z wnioskami o dodatkowe ekspertyzy i nie o wszystkim była mowa.

Chciałbym poprosić panią poseł Staroń, żeby mnie może objaśniła, oświeciła, na czym będzie polegała niezależność nowej formuły przeprowadzania lustracji w spółdzielniach w sytuacji, kiedy podmiot kontrolowany będzie wybierał kontrolującego. Pamiętajmy o tym, że w czasie lustracji podlega kontroli również funkcjonowanie organów spół-

dzielni, w tym rady nadzorczej. Jeżeli to będzie polegało na tym, że kontrolowany wybierze sobie kontrolującego, to proszę mi wytłumaczyć, gdzie tu jest niezależność, rzetelność i obiektywizm. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Staroń.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Dość obszernie uzasadniałam tę poprawkę na poprzednim posiedzeniu. Teraz już bardzo krótko, żeby tego nie przedłużać i się nie powtarzać. Przede wszystkim sprawa, która dzisiaj jest olbrzymią bolączką, to jest właśnie to postępowanie kwalifikacyjne, faktycznie jest brak takich wymagań. Zresztą ja dość dokładnie zapoznałam się z dokumentami, które przesłała Krajowa Rada Spółdzielcza, jeżeli chodzi o postępowanie kwalifikacyjne i samych lustratorów.

Ta poprawka była wielokrotnie dyskutowana i zbieżna z propozycjami, które zgłaszały inne kluby. W tej poprawce jest szczegółowe postępowanie kwalifikacyjne. To postępowanie przede wszystkim określa osoby, które mogą być lustratorami. Likwiduje konflikt interesów, który dzisiaj występuje nagminnie, jeżeli chodzi o same osoby lustratorów. W moim przekonaniu zwiększona będzie przede wszystkim jakość osób, które będą kontrolowały spółdzielnie. Wybór, o którym tutaj mówimy, jest z zarejestrowanej listy lustratorów. Oczywiście nikt nie broni, żeby trwały czy funkcjonowały związki rewizyjne i one dalej będą funkcjonowały, spełniając dodatkowe zadania, o których tutaj mówił pan z UKNF.

Dzisiaj doskonale widzimy, jak wygląda tzw. lustracja, bo rzeczywiście można powiedzieć, że to jest tzw. lustracja, która tak naprawdę nie kontroluje, a faktycznie powoduje, że uspokaja czy ma uspokoić członków, że ona ponoć była przeprowadzona w jakimś zakresie. Niestety, to przede wszystkim dotyczy rzeczywiście spółdzielni mieszkaniowych. Dlatego jest ta przez wiele lat rodząca się koncepcja, która ma zmienić tę sprawę. Prosiłabym, żebyśmy to rozstrzygnęli i potem już rzeczywiście będziemy dyskutowali nad poszczególnymi rozwiązaniami.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Tak. Dziękuję pani poseł, dziękuję państwu. Drodzy państwo, poddaję pod głosowanie przyjęcie poprawek w tym bloku, który został zgłoszony przez panią poseł Staroń, a więc czy idziemy zgodnie z koncepcją, którą zaproponowała pani poseł czy trzymamy się rozstrzygnięć, rozwiązań, propozycji w druku wiodącym.

Kto z pań i panów jest za przyjęciem koncepcji związanej z blokiem poprawek zaproponowanych przez panią poseł Staroń? (2)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (4)

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że propozycje poprawek zostały odrzucone w całości.

Przechodzimy do procedowania, do art. 147 ust. 1. Słucham, panie profesorze.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Rozumiem, że została odrzucona koncepcja, natomiast to chyba jednak nie wyklucza skorzystania…

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Nie wyklucza, panie profesorze, uprzedzam, żebyśmy za daleko nie brnęli. Była kwestia rozstrzygnięcia, czy idziemy tą czy inną drogą.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Tak. Cała ta dyskusja była spowodowana krytyczną oceną lustracji, która obecnie funkcjonuje. W moim przekonaniu absolutne minimum, które tutaj można zaproponować, a czego nie ma w druku nr 980, to jest zakaz łączenia zawodu lustratora z wykonywaniem funkcji członka zarządu spółdzielni. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. To już zostało zawarte. Pan przewodniczący Jankowski.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. W instrukcji, która została uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej jest 5 punktów. Po pierwsze – jeżeli ktoś pełni funkcję w zarządzie spółdzielni, to przez 3 lata nie może wykonywać czynności lustracyjnych. Po drugie – jeżeli ktoś pozostawał w jakimś bliskim stosunku rodzinnym – mąż, żona itd., to 5 lat. Jeżeli ktoś wykonywał pracę na umowie zlecenia na rzecz spółdzielni, to 3 lata. Jeżeli pozostawał w jakiejkolwiek koligacji ze spółdzielnią, to przez 5 lat, więc to, o czym mówi pan profesor i słusznie, jest uregulowane w wewnętrznych regulacjach Krajowej Rady Spółdzielczej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo za te, myślę, że cenne informacje, natomiast jest kwestia, czy to powinno być w dokumentach wewnętrznych czy też w ustawie. Myślę, że taka była intencja. Pani poseł Masłowska.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

W moim przekonaniu pozostawienie tego tylko w dokumentach wewnętrznych jest niewystarczające i powinno się znaleźć jako zapis ustawowy. Będziemy za takim rozwiązaniem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Już przy procedowaniu będzie możliwość wnoszenia poprawek w tym zakresie w sposób formalny.

Szanowni państwo, tak jak powiedziałem, przechodzimy do art. 147. Czy są uwagi do ust. 1 i ust. 2 tego artykułu?

Poseł Lidia Staroń (PO):

Tak. Ja bym proponowała, że najpierw w tym artykule mówimy, co należy do spółdzielni – „jest obowiązana", czyli mówimy podmiotowo, jak spółdzielnia ma przeprowadzić i dopiero potem mówimy, co jest celem lustracji. Proponuję poprawkę, w której chodzi przede wszystkim o to, by odwrócić tę kolejność, czyli w moim przekonaniu art. 147 powinien zaczynać się ust. 1, gdzie jest napisane, kiedy spółdzielnia jest obowiązana przeprowadzać lustrację.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pani poseł, intencje może są dobre…

Poseł Lidia Staroń (PO):

Ja też proszę Biuro Legislacyjne, by się wypowiedziało.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Właśnie o to chcę poprosić.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Dopiero potem jaki jest cel lustracji. Najpierw podmiot, czyli spółdzielnia i dopiero potem dalej, tak?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Kwestię, o której pani poseł była uprzejma powiedzieć, mamy uregulowaną w następnym artykule. Kiedyś tak się umówiliśmy, że to Biuro Legislacyjne poukłada nam kolejność, więc ja bym tutaj o to nie kruszył kopii. Chodzi o konkretne brzmienie i naprawdę nie próbujmy rozstrzygać, co wcześniej, co później, bo kiedyś przekazaliśmy takie uprawnienie, by w urobku proponowało nam kolejność i myślę, że patrząc na spójność dokumentu ostatecznego będzie można nadać tę kolejność. Bardzo proszę – pani mecenas z Biura Legislacyjnego.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Monika Bies-Olak:

Zdaniem Biura Legislacyjnego art. 147 z przedłożenia, które mówi, że „działalność spółdzielni podlega lustracji", jest właściwą kolejnością. Najpierw trzeba powiedzieć, że w ogóle podlega lustracji a potem, czym jest lustracja. Takie jest moje zdanie.

Zdaję sobie sprawę z tego, że rozwiązanie zaproponowane przez panią przewodniczącą jest w ustawie obowiązującej, natomiast wydaje się, że rozwiązanie zaproponowane w druku nr 980 jest też dobre. Decyzja tutaj należy do państwa.

Jeżeli można zaproponować poprawki legislacyjne do brzmienia…

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Proszę uprzejmie.

Legislator Monika Bies-Olak:

Nie mamy żadnych uwag do ust. 1 art. 147, natomiast chcielibyśmy zgłosić kilka uwag do ust. 2. Jeśli państwo się zgodzicie, to proponujemy taką treść pkt 1: „sprawdzanie prowadzenia przez spółdzielnię działalności zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami statutu". Wydaje się, że to jest lepsza redakcja niż „sprawdzanie przestrzegania przez spółdzielnię przepisów prawa i postanowień statutu". Czy państwo będziecie podejmować decyzję?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Proszę kolejny punkt.

Legislator Monika Bies-Olak:

W pkt 2 ust. 2 proponujemy zmianę szyku wyrazów: „badanie przestrzegania prowadzenia przez spółdzielnię działalności w interesie członków" – „ogół" jest niepotrzebny. Wydaje się, że też niepotrzebne jest uzupełnienie „z uwzględnieniem ich praw i obowiązków", skoro w pkt 1 mamy przestrzegać przepisów prawa i postanowień statutu.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Mam pytanie do pkt 2. Czy jednak nie powinno być „zbadanie"? Mówimy o pewnej czynności, a badanie to jest ciągła czynność i nie wiadomo, czy się zakończy czy nie.

Legislator Monika Bies-Olak:

Z wyrażeniem, o którym powiedziała pani poseł, też mamy pewien problem, ponieważ przedłożenie posługuje się trzema pojęciami: lustracją, badaniem lustracyjnym oraz czynnościami lustracyjnymi. Też mamy świadomość, że tekst obowiązujący prawa spółdzielczego operował tymi wszystkimi pojęciami, ale wydaje się, że powinniśmy ujednolicić tę terminologię i zdecydować się na „lustrację". Badanie jest pojęciem znanym rachunkowości. Mam nadzieję, że Ministerstwo Finansów też coś powie na ten temat. Zaproponowaliśmy takie brzmienie pkt 2 – „badanie" nie „zbadanie" zgodnie z ustawą o rachunkowości, ale oczywiście jest to do państwa decyzji.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Czy są jeszcze jakieś uwagi, pani mecenas? W tym punkcie, panie pośle. Proszę bardzo.

Poseł Borys Budka (PO):

Mam pytanie o to, czy być może nie połączyć tych dwóch punktów: „sprawdzenia" – tak jak mówiła pani mecenas, a ja sobie nie zapisywałem – „przestrzegania przez spółdzielnię przepisów prawa i postanowień statutu oraz prowadzenia przez spółdzielnię działalności w interesie członków", coś w tym stylu. Wtedy nie musimy tego rozbijać. Tak naprawdę przestrzeganie przepisów prawa i postanowień statutu – moim zdaniem – zawsze powinno być w interesie członków, bo to wynika z ogólnego celu spółdzielni, więc być może nie rozbijać tego na dwa punkty i jako pkt 2 byłaby: „kontrola gospodarności, rzetelności". Wtedy nie musimy wskazywać słowa „badanie", tylko „sprawdzenie przestrzegania przez spółdzielnię przepisów prawa i postanowień statutu" – w tej wersji, o której mówiła pani mecenas – „oraz prowadzenie przez nią działalności w interesie ogółu członków". Chodzi o połączenie tych dwóch punktów i wtedy unikamy słowa „badanie", które rzeczywiście w tym akurat przypadku nie jest najbardziej fortunne.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję za propozycję. Pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Czy pan poseł i państwo posłowie zgadzają się, by pkt 1 miałby następujące brzmienie: „sprawdzenie prowadzenia przez spółdzielnię działalności zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami statutu oraz prowadzenia działalności w interesie członków spółdzielni”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pan przewodniczący Jankowski.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Przepraszam bardzo, ale to jest „masło maślane”. Jeżeli ktoś działa zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami statutu, to musi działać zgodnie z interesami członków. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Nie jest to „masło maślane”, bo w pkt 2 jest tak napisane i po prostu chcemy to połączyć. Szanowni państwo, pozwólmy najpierw posłom trochę popracować i dopiero będziemy pytać państwa o opinię.

Poseł Borys Budka (PO):

„Sprawdzenie przestrzegania (…)” – tak jak mówiła pani mecenas – byłby to odrębny punkt i później „sprawdzenie prowadzenia przez spółdzielnię działalności w interesie ogółu członków” to mógłby być jakiś drugi punkt, jeśli nie mielibyśmy tego łączyć. Sformułowanie „badanie przestrzegania” brzmi trochę kuriozalnie.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dobrze. Może na chwilkę to zostawmy i potem do tego wrócimy. Co do pkt 3 pani mecenas?

Legislator Monika Bies-Olak:

Jeśli chodzi o pkt 3, to mamy taką wątpliwość, że celem lustracji ma być „kontrola gospodarności, rzetelności i celowości realizacji przez spółdzielnię jej przedsięwzięć gospodarczych, ekonomicznych i społecznych”. Na początku naszej ustawy przesądziliśmy, że ta działalność dotyczy także działalności kulturalnej i oświatowej i jest to rodzaj działalności fakultatywnej.

W związku z tym mamy dwie uwagi. Czy wykonywanie prowadzenia tej działalności też powinno wchodzić w zakres lustracji? Jeżeli tak, to uważamy, że należy wymienić wszystkie trzy człony, a więc także „kulturalnej i oświatowej”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dobrze. Co do pkt 4?

Legislator Monika Bies-Olak:

Nie mamy uwag do pkt 4.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pkt 5?

Legislator Monika Bies-Olak:

Do pkt 5 mamy pytanie: na czym ma polegać „udzielanie pomocy organizacyjnej”? Na czym ono może polegać? Nie wyobrażam sobie, żeby lustrator wskazywał, w jakim pomieszczeniu ma się odbyć walne zgromadzenie. Na czym ma polegać ta organizacyjna pomoc lustratora? Jeżeli państwo wiecie, co się kryje pod tym terminem, to bardzo prosimy o wyjaśnienie. Wydaje się, że ta pomoc powinna być instruktażowa, udzielanie wskazówek, więc ewentualnie proponowalibyśmy zrezygnowanie z wyrazu „organizacyjnej” albo tak jak sugeruje tutaj pan profesor „udzielanie pomocy” bez przymiotników jakiej. Wydaje się, że to byłoby najwłaściwsze.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo proszę, pan był pierwszy.

Prezes Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Spółdzielców „Nasze Mieszkania" Jaromir Gazy:

Krajowe Stowarzyszenie Spółdzielców „Nasze Mieszkania".

Ja bym prosił szanownych posłów i autorów tych projektów, żeby nas przekonali, tych, którzy będą płacić za lustrację, że obecne zapisy zapobiegną takim sytuacjom, jakie w tej chwili mają miejsce w spółdzielnie „Śródmieście" w Warszawie czy spółdzielni „PAX". Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo.

Prezes Zarządu ZRBS im. Franciszka Stefczyka w Warszawie Piotr Huzior:

Piotr Huzior – ZRBS.

Chciałem się odnieść do tej organizacyjnej części. Moim zdaniem powinna zostać, bo związki rewizyjne jak i Krajowa Rada Spółdzielcza w pewnych wypadkach zwołują walne zgromadzenie czy zebranie przedstawicieli i musi to zorganizować, więc to słowo chyba jest potrzebne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Jankowski.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Uważam, że ten zapis jest powtórzeniem zapisu z ustawy z 2013 roku, który mówił o udzieleniu pomocy organizacyjnej itd.

Rzecz polega na tym, że w wyniku przeprowadzonej czynności lustracyjnej – naszym zdaniem – lustrator w swoim protokole polustracyjnym i zaleceniach polustracyjnych powinien wskazać, że trzeba zmienić system organizacyjny, zmienić działalność spółdzielni, żeby jej efekt był korzystny dla spółdzielców. Wydaje się, że ta propozycja pani przewodniczącej jest propozycją prawidłową. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Panie przewodniczący, a czy nie uważa pan, że lepsze jest uogólnienie tego poprzez wykreślenie słów „organizacyjnej i instruktażowej"? Wtedy byłoby udzielanie pomocy, szerokiej, nie wskazywalibyśmy jakiej.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Finansowej też, tzn. jak znaleźć pieniądze na to wszystko?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Ja po prostu pytam.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Pan był uprzejmy zapytać, więc odpowiedziałem, że jeżeli chodzi o te sprawy organizacyjne i instruktażowe, to moim zdaniem czynnością lustracyjną nie jest tylko znalezienie kogoś, kto źle pracuje, ale również wskazanie, że w spółdzielniach trzeba zmienić strukturę organizacyjną, podział organizacyjny i udzielenie pomocy instruktażowej, jak to należy zrobić. Pan był uprzejmy o to zapytać i na to odpowiedziałem. Jeśli chodzi tylko o kwestię finansową, to znaczy mówi się o tym, że jak zrobimy to, to będzie lepiej albo będzie taniej, natomiast czy będzie sprawniej, tego nie wiem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo – jeszcze jeden głos.

Doradca Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych Krzysztof Kokoszkiewicz:

Krzysztof Kokoszkiewicz – Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych.

Proszę państwa, ja może powiem, jak w praktyce wygląda ta pomoc organizacyjna. Ten przepis faktycznie funkcjonuje od kilku lat – nie od początku prawa spółdzielczego z 1982 roku. Jeżeli dobrze pamiętam, został wprowadzony przy nowelizacji w 2005 roku.

Właśnie wyeksponowana została ta forma pomocniczo-instruktażowa lustratora a nie tylko kontrolna.

W tym trybie lustracji, które przeprowadzają lustratorzy współpracujący ze związkiem, który reprezentuję, polega to na tym, że również w tej pomocy organizacyjnej uwzględnia się m.in. zasady funkcjonowania organów statutowych, to, czy spełniają wszystkie wymogi zgodnie z prawem i statutem. Na przykład jest propozycja odstąpienia od powoływania rady nadzorczej, co w tej chwili jest możliwe w obecnych przepisach prawnych, w kontekście konsekwencji, jakie by to przyniosło dla spółdzielni. Jest szereg różnych innych spraw związanych przede wszystkim z funkcjonowaniem organów. Do tego może dochodzić również zmiana struktury zarządzania spółdzielnią. Można by scalać różne jednostki organizacyjne, które być może niepotrzebnie są wyeksponowane. Wszystko jest w takim kierunku, żeby koszty funkcjonowania spółdzielni były niższe i w efekcie korzyść dla członków w postaci odpowiedniego wyniku, który zadowalałby członków spółdzielni. Tak rozumiemy w praktyce to słowo i osobiście uważam, że ono powinno zostać w ustawie. Z jakimś zamiarem zostało wprowadzone przez Sejm 5 czy 6 lat temu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo za uwagi już bardzo praktyczne. Wydaje się, że jednak strona spółdzielcza jest za tym, żeby te zapisy były doprecyzowane właśnie w taki sposób jak w projekcie. Pkt 4 i 5 mielibyśmy w zasadzie bez uwag, natomiast mamy pewne wątpliwości, które zgłaszało Biuro Legislacyjne, co do pkt 1, 2 i 3. Czy już udało nam się spisać brzmienie tych punktów? Spróbujmy je odczytać. Jeżeli byłaby wola przyjęcia w takiej treści, to byśmy spróbowali je przyjąć.

Szanowni państwo, po uwzględnieniu uwag Biura Legislacyjnego pkt 1 miałby następujące brzmienie: sprawdzanie prowadzenia przez spółdzielnię działalności zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami statutu”. Tak, pani mecenas?

Legislator Monika Bies-Olak:

Może tak jak proponował pan poseł Budka: „i interesem członków”. Wtedy byłoby to połączenie pkt 1 i 2.

Poseł Borys Budka (PO):

„Sprawdzenie…

Legislator Monika Bies-Olak:

„prowadzenia”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

„Sprawdzenie prowadzenia przez spółdzielnię…

Legislator Monika Bies-Olak:

„Sprawdzanie prowadzenia przez spółdzielnię działalności…

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

„Sprawdzenie” czy „sprawdzanie”?

Legislator Monika Bies-Olak:

„Sprawdzanie”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

„Sprawdzanie”.

Legislator Monika Bies-Olak:

Tak jak w druku – „sprawdzanie prowadzenia przez spółdzielnię działalności zgodnie z przepisami prawa, postanowieniami statutu i interesem członków”.

Poseł Borys Budka (PO):

Wtedy pkt 2 jest niepotrzebny.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Do pkt 3 pani mecenas też miała uwagi?

Legislator Monika Bies-Olak:

Państwo jeszcze nie przesądziliście, tzn. nie udzieliliście odpowiedzi, czy jest intencją, aby również lustrować tę fakultatywną działalność spółdzielni. Jeżeli tak, to nie wystarczy napisać: „i społecznych”, ale „społecznych, kulturalnych i oświatowych” zgodnie z tym co przyjęliśmy.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję. Pan przewodniczący Jankowski w tej sprawie.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Panie przewodniczący, absolutnie zgadzam się z panią z Biura Legislacyjnego. Proponujemy, żeby to było przedmiotem badań lustracyjnych, dlatego że działalność społeczno-wychowawcza bez względu na to, w jakiej branży będzie to występowało – w GS, SKOK-ów czy spółdzielni mieszkaniowej – generuje koszty po stronie spółdzielni. Uwzględniając pani poprawkę prosilibyśmy, żeby to było przedmiotem badań lustracyjnych, aby rozwiać wszelkie wątpliwości, że coś złego dzieje się w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Szanowni państwo, myślę, że mamy to już ustalone, bo Nie słyszę głosów sprzeciwu. Słucham?

Członek Mazowieckiego Stowarzyszenia Obrony Praw Lokatorów i Spółdzielców „Nasz Dom” w Płocku – Oddział w Siedlcach Paweł Mileszczyk:

Paweł Mileszczyk.

Ja jeszcze mam pytanie co do tego trybu dokonanego albo niedokonanego – „sprawdzanie” czy „sprawdzenie”. Tu mamy cele lustracji, czyli wynik lustracji chyba powinien być w trybie dokonanym – „sprawdzenie”. „Sprawdzanie” to po prostu przychodzi lustrator i sprawdza, czyli to jest forma jego pracy, a nie efekt pracy, a mamy wyraźny zapis, że „celem lustracji jest”, więc chyba powinien być tryb dokonany.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Mamy ekspertów, mamy przedstawicieli MF. Bardzo proszę – jak panowie uważacie? Czy powinno być w trybie dokonanym czy nie?

Radca ministra w Ministerstwie Finansów Jacek Werner:

Jacek Werner – MF.

Ponieważ to nie jest związane z badaniem sprawozdań finansowych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, to jest to po prostu badanie prawidłowości funkcjonowania bieżącej działalności spółdzielni. Wydaje się, że tak jak jest w druku, to jest poprawne sformułowanie.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pan profesor – bardzo proszę.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Pana głos jednak mnie tutaj przekonał. To powinno być w trybie dokonanym, bo można sobie sprawdzać, sprawdzać i nie sprawdzić.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Szanowni państwo, wydaje się, że te wątpliwości mamy rozstrzygnięte, a tzn. powinien być tryb dokonany, powinien być efekt, a więc „sprawdzenie” a nie „sprawdzanie”. Cenna uwaga, były wątpliwości i myślę, że już ich nie ma.

Drodzy państwo, w tej chwili proponuję już przyjąć w całości ust. 2. Pkt 4 tak jak mamy w naszym druku, pkt 5 tak jak mamy w naszym druku. Za chwilę pani mecenas zacytuje nam pkt 3 – po opinii pana przewodniczącego, a więc chodzi o rozszerzenie i doprecyzowanie w związku z działalnością fakultatywną. Pkt 1 również mamy uzgodniony. Pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Zacytowany przez pana przewodniczącego zapis brzmi: „sprawdzenie prowadzenia przez spółdzielnię działalności zgodnie z przepisami prawa, postanowieniami statutu i intere-

sem członków". Pkt 2: „kontrola gospodarności, rzetelności i celowości realizacji przez spółdzielnię jej przedsięwzięć gospodarczych, ekonomicznych, społecznych, kulturalnych i oświatowych". Kolejne punkty teraz będą miały oznaczenie pkt 3 i 4 – bez zmian.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję. Widzę, że jakieś wątpliwości ma tutaj pan profesor Pietrzykowski, tak?

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Tak. Pan profesor Zakrzewski będzie tu jeszcze proponował pewien dodatek, który popieram, ale to już on o tym powie. Ja bym jednak proponował, żeby dostosować to sformułowanie do terminologii z art. 1, tzn. zamiast „przedsięwzięć" byłoby „działalności gospodarczej". Proponuję skreślić „ekonomicznych", bo to jest to samo, to nic nie znaczy, ja nie wiem, co to są przedsięwzięcia ekonomiczne, które nie byłyby przedsięwzięciami gospodarczymi. Proponuję „działalności gospodarczej"…

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

To jest szersze pojęcie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Dalej tak, jak tutaj pani podawała.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Panie profesorze, proszę – zwracam się do pana profesora Zakrzewskiego.

Ekspert Komisji Piotr Zakrzewski:

Proszę państwa, proponuję rozważyć tutaj następującą kwestię, czy po słowie „kontrola" wprowadzić słowa „sytuacji majątkowej", czyli „kontrola sytuacji majątkowej", a dalej byłoby „gospodarności, rzetelności i celowości". Chodziłoby o to, żeby lustrator wskazywał spółdzielni także na jej sytuację finansową – kapitały, współczynniki wypłacalności, płynności itp.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Co konkretnie – pana zdaniem – powinno być dopisane?

Ekspert Komisji Piotr Zakrzewski:

W pkt 3 proponuję po słowie „kontrola" dodać termin „sytuacji majątkowej" i dalej bez zmian. Ta zmiana miałaby na celu zwrócenie przez lustratora uwagi na takie zagadnienia, jak poziom kapitałów własnych spółdzielni, współczynniki wypłacalności i temu podobne zagadnienia finansowe. Wydaje mi się, że w obecnym katalogu nie ma wyraźnie wypunktowanego tego zagadnienia.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję panu profesorowi. Pan przewodniczący Jankowski.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Panie profesorze, z całym szacunkiem, nie ma kapitałów, tylko są fundusze – z wyjątkiem banków spółdzielczych i SKOK-ów. Wszędzie są fundusze.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Tak, ale tutaj chodziło o sytuację majątkową. Pan profesor tylko dawał przykłady. Wydaje się, że rzeczywiście warto rozszerzyć lustrację o ten obszar, chyba że macie państwo inne poglądy na tę kwestię. Według mnie nic nie stoi na przeszkodzie – wręcz przeciwnie – takie badanie stanu majątkowego może być tylko korzystne dla spółdzielni, ale to jest moje zdanie.

Szanowni państwo, ostatecznie po tych uwagach mielibyśmy następujące brzmienie ust. 2: „Celem lustracji jest: 1. sprawdzenie prowadzenia przez spółdzielnię działalności zgodnie z przepisami prawa, postanowieniami statutu i interesu członków". To byłby pkt 1.

Pkt 2 brzmiałby następująco: „kontrola sytuacji majątkowej, gospodarności, rzetelności i celowości realizacji przez spółdzielnię jej działalności gospodarczej, społecznej, kulturalnej i oświatowej". Następny punkt: „wskazywanie członkom na nieprawidłowości w działalności organów spółdzielni". Koleiny punkt: „udzielanie organizacyjnej

i instruktażowej pomocy w usuwaniu stwierdzonych nieprawidłowości oraz w usprawnieniu działalności spółdzielni".

Czy są uwagi do takiego brzmienia ust. 2? Nie słyszę, stwierdzam, że przyjęliśmy brzmienie ust. 2 w art. 147.

Przechodzimy do kolejnego artykułu, art. 148.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Jeszcze słówko. Prosiłabym, żeby zapisać, ja zgłaszam wniosek mniejszości, jeśli chodzi o rozstrzygniętą wcześniej kwestię działu „Lustracja". Zapomniałam w tamtym momencie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Nie wiem, czy w tym momencie taki wniosek ma w ogóle rację bytu, ale proszę uprzejmie.

Legislator Monika Bies-Olak:

Jeżeli poprawki były przegłosowane, to jak najbardziej można zgłosić wniosek mniejszości. Poprawki są na piśmie, tak że zamiast poprawki wniosek mniejszości, natomiast chcę się dopytać: cały blok jest wnioskiem mniejszości?

Poseł Lidia Staroń (PO):

Tak.

Legislator Monika Bies-Olak:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo proszę, jesteśmy przy art. 148 ust. 1. Czy są uwagi do ust. 1? Pani legislator.

Legislator Monika Bies-Olak:

Ale pani poseł…

Poseł Lidia Staroń (PO):

Pani legislator powie to, co ja mam powiedzieć, więc już rezygnuję.

Legislator Monika Bies-Olak:

Nie wiem, pani poseł, czy powiem to, natomiast wydaje się, że każda spółdzielnia jest obowiązana raz na 3 lata, w okresie pozostawania w stanie likwidacji corocznie, poddać się lustracji – już bez badania legalności, której zresztą nie ma w celach lustracji, gospodarności, rzetelności i całej działalności. To już wydaje się zbędne, czyli „poddać się lustracji" i to jest koniec zdania pierwszego. Zdanie drugie bez zmian: „Lustracja obejmuje okres od poprzedniej lustracji".

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo proszę – pan prezes.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Chyba bez słowa „każda".

Legislator Monika Bies-Olak:

Tak, zgadza się – „spółdzielnia".

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Proszę bardzo – panowie.

Prezes Zarządu KZRSM Jan Sułowski:

Jan Sułowski.

Ja mam prośbę do ekspertów o rozszyfrowanie słowa „corocznie", albowiem mamy wątpliwości co do tego, jak to należy interpretować. Niektóre spółdzielnie będące w stanie likwidacji uważają, że pierwsza lustracja powinna być przeprowadzona dopiero po roku trwania w stanie likwidacji. W obecnym prawie spółdzielczym zarząd czy likwidator ma obowiązek zgłosić likwidację do Krajowego Rejestru Sądowego. Jeżeli tego nie uczyni, ma to zrobić właściwy związek rewizyjny. Jak właściwy związek rewizyjny może zgłosić wniosek o likwidację, jeżeli nie będzie mógł sprawdzić, czy ona została przeprowadzona w sposób poprawny?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z panów się zgłaszał? Widzę, że już nie. Czy któryś z naszych ekspertów spróbuje odpowiedzieć panu prezesowi na to pytanie?

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Nie bardzo zrozumieliśmy.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Jeszcze raz, może w trochę inny sposób.

Prezes Zarządu KZRSM Jan Sułowski:

Czy „corocznie" oznacza, że dopiero po roku, czy można przeprowadzić lustrację w spółdzielni np. miesiąc, dwa miesiące po postawieniu w stan likwidacji?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pytanie pana prezesa jest konkretne. Czy już w pierwszym roku ma być przeprowadzona lustracja czy dopiero po roku i każdego roku? Takie było pytanie. Proszę bardzo – pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Ta treść odpowiada art. 91 obowiązującej ustawy, więc może państwo by podpowiedzieli, jak wynika z praktyki, czy były jakieś problemy z interpretacją tego przepisu. „Corocznie", tak jak powiedział pan profesor, oznacza raz w roku, więc teraz jest pytanie: kiedy po raz pierwszy?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Kiedy zacząć?

Legislator Monika Bies-Olak:

Kiedy po raz pierwszy? Czy w momencie postawienia w stan likwidacji, czy dopiero po upływie roku? Ten przepis na to odpowiada, natomiast praktyka…

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Właśnie chyba praktycy chcą się wypowiedzieć w tej kwestii. Pan przewodniczący i pan prezes Kokoszkiewicz.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Pani mecenas, panie profesorze, rzecz polega na tym, że z dniem 2 stycznia spółdzielnia wydzieliła się. Pierwsza lustracja może się odbyć po 12 miesiącach od daty wyodrębnienia nowej spółdzielni. Między 1 stycznia a 31 grudnie spółdzielnia postawiła się w stan likwidacji, majątek został rozdzielony wśród członków i lustracja ma tylko charakter iluzoryczny, bo ona nie jest w stanie nic stwierdzić. Napisze tylko jedno: spółdzielnia z dniem 31 grudnia 2013 roku postawiła się w stan likwidacji. Pana pytanie i odpowiedź pana profesora sprowadza się do jednego – 1 stycznia spółdzielnia się podzieliła (ma prawo) albo wyrokiem sądu, jak tu niektórzy mówią, albo uchwałą walnego zgromadzenia i od 1 stycznia do 31 grudnia jest coś takiego, że nic się nie dzieje, z wyjątkiem 31 grudnia. Spółdzielnia postawiła się w stan likwidacji i nie można powiedzieć, że w czasie jej funkcjonowania lustracja może stwierdzić, czy podział, wyodrębnienie, podział majątku był zgodny z przepisami. Całe pytanie sprowadza się do jednego: jeżeli 1 stycznia spółdzielnia się podzieliła, to czy np. w marcu może być lustracja, a nie 1 stycznia 2014 roku, bo już spółdzielnia została zlikwidowana i o to chodzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Pan prezes Kokoszkiewicz.

Doradca Zarządu KZRRSP Krzysztof Kokoszkiewicz:

Szanowni państwo, chciałem potwierdzić to, że w praktyce ten przepis (mówię to przynajmniej z doświadczeń naszego związku) nie budzi żadnych wątpliwości. Trzeba przeprowadzić lustrację w spółdzielni likwidowanej stosownie do sytuacji, która tam występuje. Jeżeli byśmy zapisali, że dopiero po roku prowadzenia likwidacji, to faktycznie będzie taki przypadek, że przy niewielkim majątku, który pozostał do zagospodarowania, można rozpocząć likwidację i ją zarejestrować na początku roku, i zachowując przepisy

ustawowe 6 miesięcy, ogłaszanie itd. można zakończyć tę działalność po 10 miesiącach w roku. Ten przepis przynajmniej z moich doświadczeń nie budzi wątpliwości i uważam, że może zostać, zwłaszcza że powołujemy się na przepisy, które już tutaj przeszły przez gęste sito parlamentu, specjalistów itd. One funkcjonują w praktyce. Ja w ogóle jestem zwolennikiem, żeby na siłę nie zmieniać pewnych rzeczy.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję panu prezesowi za ten cenny głos. Po tych uwagach ust. 1 brzmiałby następująco: „Spółdzielnia jest obowiązana raz na trzy lata, a w okresie pozostawania w stanie likwidacji corocznie poddać się lustracji. Lustracja obejmuje okres od poprzedniej lustracji". Czy są uwagi? Nie słyszę, przyjęliśmy ust. 1. Ust. 2.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Jeszcze mam pytanie – w sumie pytanie redakcyjne. Czy powinno być: „a w okresie pozostawania w likwidacji" czy „a spółdzielnia w likwidacji"?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Zostawmy to. Może Biuro Legislacyjne będzie miało chwilkę, to się nad tym zastanowi. Jest jakaś sugestia pani przewodniczącej: „a spółdzielnia w likwidacji". Wiemy, o co chodzi, o sam zapis.

Czy są uwagi do ust. 2? Nie słyszę, proponuję przyjąć ust. 2. Pan profesor.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Czy tu nie powinna być liczba pojedyncza? Pytanie do Biura Legislacyjnego. Chyba tutaj nie jest uzasadniona liczba mnoga.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pan profesor sugeruje, by było „w spółdzielni mieszkaniowej".

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dobrze. Jeżeli nie będę widział uwag, to możemy zaakceptować z poprawką zmiany liczby mnogiej na pojedynczą. Przyjęliśmy ust. 2.

Ust. 3. Czy są uwagi do ust. 3? Biuro Legislacyjne – pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Chcielibyśmy zaproponować skreślenie wyrazu „badaniu", oczywiście „związek spółdzielczy" nie „rewizyjny" i „z własnej inicjatywy lustrację działalności spółdzielni".

Poseł Borys Budka (PO):

Chyba już nawet „lustrację spółdzielni", bo już nie „działalności".

Legislator Monika Bies-Olak:

Tak, słuszna uwaga, nie ma potrzeby „działalności spółdzielni", czyli „lustrację spółdzielni".

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Czy są uwagi do takiego brzmienia z tymi poprawkami związanymi z dostosowaniem i z lepszym sformułowaniem? Pan poseł Budka.

Poseł Borys Budka (PO):

Czy „na koszt" nie będzie superfluum, skoro i tak później będziemy mówić, że lustrację przeprowadza się na koszt spółdzielni? Pytanie do Biura Legislacyjnego – czy ust. 3 po prostu nie powinien kończyć się tak: „przeprowadza z własnej inicjatywy lustrację spółdzielni"? Nie ma innej możliwości niż na koszt spółdzielni. Później jest na czyj koszt, ale to jest pytanie do legislatorów: czy lepiej, by było „na koszt spółdzielni"?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Zanim odpowie pani legislator, pan przewodniczący Jankowski.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Uważam, że ten zapis jest poprawny. Naszym zdaniem – gdyby zniknął ten zapis, o którym mówi pan poseł Budka, to znaczy, że na koszt własny podmiotu, który to prowadzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Myślę, że nic się tu chyba nie dzieje. Pani poseł.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Mam jeszcze pytanie, bo związki rewizyjne twierdziły, że one robią lustrację bezkosztowo, tzn. w ramach składki, którą wpłacają spółdzielnie, te, które są zrzeszone w związkach rewizyjnych. Zapis „na koszt spółdzielni odbiera możliwość, żeby to jednak było sfinansowane ze składek, które corocznie te spółdzielnie wpłacają, więc chciałabym, by związki tutaj doprecyzowały.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pan profesor.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Popierając wypowiedź pana posła Budki chciałbym zwrócić uwagę na to, że tu istnieje pewna sprzeczność między ust. 3 i ust. 5. Z ust. 5 zdaje się wynikać, że odpłatnie jest przeprowadzana lustracja tylko w spółdzielniach niezrzeszonych w związku spółdzielczym.

Poseł Borys Budka (PO):

Nie, pierwsze zdanie, panie profesorze – „lustrację przeprowadza odpłatnie związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona”.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:

Właśnie. W związku z tym dwa razy mówimy o tym samym, czyli to „na koszt spółdzielni” trzeba chyba skreślić.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Pan Jacek Werner.

Radca ministra w MF Jacek Werner:

Jacek Werner – MF.

Jeśli chodzi o kwestię składek i tego, w jaki sposób pokrywane są koszty lustracji, to chciałbym zauważyć, że przy podejmowaniu decyzji w tym zakresie należałoby uwzględnić fakt, że jeżeli koszt lustracji ma być np. pokrywany w całości w ramach składki, to może to być rozwiązanie niekorzystne dla spółdzielni. Jest zasadą podatkową, że w koszty można zaliczyć tylko składki od organizacji, do których przynależność jest obowiązkowa. Związki spółdzielcze czy rewizyjne nie są obligatoryjne, tzn. składki nie są zaliczane w koszty działalności i trzeba byłoby pokrywać z nadwyżki bilansowej. Co prawda w spółdzielniach jest tutaj takie rozwiązanie szczególne, że jest możliwość zaliczenia w koszty części składki, bo jest takie rozporządzenie ministra finansów z 1991 roku, ale po prostu nie zawsze ta składka może obejmować całość kosztów lustracji. Jeżeli same spółdzielnie podejmą decyzję, że chcą to mieć w ramach składki, to jest to ich świadoma decyzja. Jeżeli będą chciały, żeby to było jako dodatkowa odpłatność, to też jest ich świadoma decyzja. Dlatego w ust. 5 jest mowa, że lustrację przeprowadza związek „na zasadach określonych”, tzn. same spółdzielnie określą, czy to ma być w składkach, nie w składkach…

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Krótko mówiąc sugeruje pan, żeby wyrzucić ten zapis z ust. 3.

Radca ministra w MF Jacek Werner:

W ust. 5 powinien być.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Tak, ale ja pytam o ust. 3.

Radca ministra w MF Jacek Werner:

To jest tylko kwestia określenia, uzmysłowienia, że Krajowa Rada Spółdzielcza nie będzie badać spółdzielni na swój koszt. Oczywiście to można by wywnioskować z ust. 5, ale może tutaj można byłoby się posiłkować doświadczeniami związków czy Krajowej Rady Spółdzielczej – czy dokonanie takiej zmiany nie skutkowałoby taką argumentacją: jeżeli chcecie, to róbcie na swój koszt, bo przecież była zmiana w ustawie i tego nie ma. To po prostu może byłoby zarzewiem kolejnych konfliktów.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo, jasne. Pan prezes Kokoszkiewicz.

Doradca Zarządu KZRRSP Krzysztof Kokoszkiewicz:

Proszę państwa, w pełni popieram stanowisko zaprezentowane przez pana Wernera z praktyki. Odpowiadając na stwierdzenie pani poseł Staroń, że wszystkie związki rewizyjne robią lustrację w ramach składki, chciałem oświadczyć, że to jest jakieś nieporozumienie. Chociażby z materiału, który otrzymali państwo posłowie, przesłanego przez Krajową Radę Spółdzielczą na podstawie informacji 24 związków spółdzielczych z 8 branż spółdzielczych wynika, że tylko 7 związków i powiedziałbym, związków bardzo bogatych, zaopatrzonych w schedę majątkową po likwidacji centralnych związków może sobie pozwolić na to, żeby stosunkowo niska składka pokrywała również koszty lustracji. W przypadku mojego związku składka powszechna wynosi 2 tys. zł i gdyby związek chciał umieścić w składce lustrację, która średnio wynosi około 4 tys. zł, to składka musiałaby wzrosnąć o 100%. W związku z tym od samego początku spółdzielcy podjęli działanie – składka niska, a opłata za lustrację kalkulowana według ściśle określonych, sprecyzowanych przepisów związkowych, po prostu zasad. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję. Zwracam się do pana posła Budki. Panie pośle, czy dalej utrzymuje pan swoją propozycję?

Poseł Borys Budka (PO):

Przepraszam, to było moje pytanie.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Rozumiem.

Poseł Borys Budka (PO):

To nie zmienia sensu – tak czy tak na koszt, tak że jak najbardziej możemy to przyjąć.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Jest zatem propozycja, żeby przyjąć zapis, który jest w druku wiodącym. Czy ktoś jest przeciwny? Proszę odczytać.

Legislator Monika Bies-Olak:

„Jeżeli spółdzielnia nie podda się lustracji przewidzianej w ust. 1" – tutaj proponujemy „lub" – „lub ust. 2 związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona lub Krajowa Rada Spółdzielcza przeprowadza z własnej inicjatywy lustrację spółdzielni na jej koszt".

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Rozumiem, że po takiej kosmetyce możemy przyjąć w takim brzmieniu. Dziękuję bardzo.

Proszę uprzejmie – pani zgłasza się już od dłuższego czasu i prosi o zabranie głosu.

Sekretarz Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Spółdzielców „Nasze Mieszkania" Anna Grabska:

Anna Grabska – Stowarzyszenie „Nasze Mieszkania".

Chciałam nawiązać do pytania, które zadał kolega z naszego stowarzyszenia, co wiąże się z tym ustępem. Jeżeli spółdzielnia nie podda się badaniu co 3 lata, to chodzi o to, żeby nie doszło do takich sytuacji, jaka jest w tej chwili w spółdzielni „Śródmiejskiej" i w spółdzielni „PAX", Spółdzielnia „Śródmiejska" w ogóle nie była poddawana badaniu. Na przykład teraz jest przeprowadzona lustracja w małej spółdzielni przez związek

rewizyjny z ulicy Prostej. Ta spółdzielnia w ogóle nigdy nie była badana. Moje pytanie zmierza do tego, jakie będzie zabezpieczenie, żeby zapobiec tego rodzaju sytuacjom?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

W dalszej części, droga pani, są przepisy, które będą rozstrzygać tę kwestię.

Proszę państwa, przechodzimy do…

Prezes Zarządu KZRSM Jan Sułowski:

Małe sprostowanie – my nie przeprowadzamy lustracji w tej spółdzielni. Nie wiem, skąd pani Grabska ma taką wiedzę.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Jeszcze raz.

Prezes Zarządu KZRSM Jan Sułowski:

Nie przeprowadzamy lustracji w tej spółdzielni, nie wiem, skąd pani Anna ma taką wiedzę.

Sekretarz Zarządu KSS „Nasze Mieszkania" Anna Grabska:

Nie w śródmiejskiej, tylko na 3 Maja – mała spółdzielnia.

Prezes Zarządu KZRSM Jan Sułowski:

Powiedziała pani: mała spółdzielnia, a nie powiedziała jaka.

Sekretarz Zarządu KSS „Nasze Mieszkania" Anna Grabska:

Powiedziałam, że w innej spółdzielni…

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Szanowni państwo, to nie jest przedmiot rozstrzygnięcia Komisji, bardzo proszę.

Sekretarz Zarządu KSS „Nasze Mieszkania" Anna Grabska:

…w innej spółdzielni, małej, nie znam nazwy. Była u pana pani Barbara Ferszt w tej sprawie. To jest mała spółdzielnia jednobudynkowa.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Szanowni państwo, mam do państwa gorącą prośbę…

Sekretarz Zarządu KSS „Nasze Mieszkania" Anna Grabska:

Nigdy nie była badana przez lustratora.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Te sprawy wyjaśnicie sobie państwo w innych okolicznościach.

Przechodzimy do ust. 4. Bardzo proszę – czy są uwagi. Pan poseł Budka, później pani poseł Staroń i pani legislator

Poseł Borys Budka (PO):

Tu jest zgłoszona poprawka wspólnie z panem przewodniczącym. Ona była doręczona chyba miesiąc temu w bloku poprawek. Chodzi o dopisanie „grupy członkowskiej". Byłoby: „Lustracja może być przeprowadzona na żądanie walnego zgromadzenia, rady, grupy członkowskiej lub 1/5 członków spółdzielni". Tylko teraz rodzi się pytanie, czy nie powinno to brzmieć: „Lustracja jest przeprowadzana także na żądanie (…)", bo zwracam uwagę na tę różnicę. Przyjęliśmy z panem przewodniczącym tak, jak jest w druku wiodącym, natomiast słowo „może" w tym przypadku zmienia istotnie znaczenie. Tryb oznajmujący powodowałby, że związek rewizyjny nie może odmówić przeprowadzenia lustracji, gdy np. 1/5 członków prześle odpowiedni wniosek. Wydaje mi się, że słuszniejsze byłoby: „Lustracja jest przeprowadzona także na żądanie walnego zgromadzenia, rady, grypy członkowskiej lub 1/5 członków spółdzielni".

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo proszę – pani poseł Staroń.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Jeszcze przed ust. 4, chyba w tym miejscu proponowałabym dodatkowy ustęp, który brzmiałby następująco: „Obowiązek poddania się lustracji nie dotyczy spółdzielni liczących nie więcej niż 10 członków oraz spółdzielni mieszkaniowych liczących nie więcej

niż 30 członków. W spółdzielniach tych lustrację przeprowadza się wyłącznie na żądanie zarządu spółdzielni, rady albo 1/3 członków”. Są tak malutkie spółdzielnie…

Poseł Borys Budka (PO):
Ale to już jest poprawka zgłoszona miesiąc temu, pani poseł.

Poseł Lidia Staroń (PO):
To jest w tym moim bloku poprawek dotyczących lustracji, ale to jest rzecz, która jest tu bardzo istotna.

Poseł Borys Budka (PO):
Ta poprawka została zgłoszona jako ust. 8 przez pana przewodniczącego i mnie – systemowa w tym bloku poprawek, który państwo dostaliście miesiąc temu.

Poseł Lidia Staroń (PO):
To cieszę się, że została przepisana, czyli jest okay.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):
Dziękuję bardzo. Widzę, że mamy podobne spojrzenie na tę kwestię. Są jeszcze głosy państwa ekspertów. Pan profesor.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:
Popierając co do zasady tę poprawkę proponowałbym, żeby ją skoordynować z art. 34, który mówi o tym, kto może żądać zwołania walnego zgromadzenia spółdzielni. Tam są troszkę inne liczby, bo np. tutaj jest 1/5, a tam 1/10, natomiast jest sformułowanie dotyczące spółdzielni, w której istnieje zebranie przedstawicieli i tam może żądać zwołania walnego zgromadzenia 1/3 przedstawicieli i na żądanie grup członkowskich obejmujących co najmniej 1/5.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):
To mamy, panie profesorze.

Poseł Lidia Staroń (PO):
Ale gdzie mamy?

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):
Mamy tę 1/5, proszę zwrócić uwagę i ewentualnie to nam skorygować, jeżeli coś jest niespójne.

Poseł Borys Budka (PO):
Panie profesorze, chyba że zrobić odesłanie: „Lustracja jest przeprowadzona także na wniosek podmiotów uprawnionych do żądania zwołania walnego zgromadzenia”. Wtedy nie mamy żadnego problemu. Wówczas zdanie drugie brzmiałoby: „Lustracja jest przeprowadzona także na żądanie podmiotów uprawnionych do żądania zwołania walnego zgromadzenia”, a to jest wymienione w artykule, który przywołał pan profesor. Nie musimy powtarzać wszystkiego.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):
Panie pośle, zgadza się. Jeszcze pan profesor.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pietrzykowski:
Jeszcze jedna uwaga: „wymienionych w art. 34 ust. 3”, bo może żądać zwołania np. związek spółdzielczy, Krajowa Rada. Chodzi o to, żeby odesłać do art. 34 ust. 3.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):
W związku z tym bardzo proszę, by pan poseł był uprzejmy przytoczyć w całości brzmienie tego ustępu po tej korekcie, którą teraz zasugerował pan profesor.

Poseł Borys Budka (PO):
„Zarząd spółdzielni może w każdym czasie wystąpić o przeprowadzenie lustracji całości lub części jej działalności albo tylko określonych zagadnień. Lustracja jest przeprowadzona także na żądanie podmiotów uprawnionych do żądania zwołania walnego zgromadzenia, o których mowa w art. 36 ust. 3”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Panie profesorze, art. 33 czy art. 36? Art. 36 ust. 3.

Legislator Monika Bies-Olak:

Przepraszam, art. 36 ust. 2 mówi, że „zarząd zwołuje walne zgromadzenie także na żądanie: 1. rady nadzorczej, 2. przynajmniej 1/10, nie mniej jednak niż trzech członków, jeżeli tego uprawnienia…

Poseł Borys Budka (PO):

To ust. 2 i 3.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Co na to pani legislator?

Legislator Monika Bies-Olak:

Proponujemy: „Lustrację przeprowadza się” – nie „jest przeprowadzona” – „także na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 36 ust. 2 i 3”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Art. 36 ust. 2 i 3, pani mecenas, dobrze tutaj mamy?

Legislator Monika Bies-Olak:

Zgodnie z urobkiem mówimy o art. 36 ust. 2 i 3. Ust. 2 zacytowałam.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Czy jest opinia pozytywna Biura Legislacyjnego? Jest. Panie pośle, jeszcze raz bardzo proszę o przytoczenie zgodnie z dobrym powołaniem na przepisy. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Borys Budka (PO):

Zdanie drugie będzie brzmiało: „Lustrację przeprowadza się także na żądanie podmiotów uprawnionych do żądania zwołania walnego zgromadzenia, o których mowa w art. 36 ust. 2 i 3”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję. Czy panie i panowie posłowie mają uwagi do takiej propozycji brzmienia ust. 4? Nie słyszę, stwierdzam, że ust. 4 w przytoczonym brzmieniu został przyjęty.

Przechodzimy do ust. 5. Czy mamy uwagi do ust. 5? Pan poseł Budka.

Poseł Borys Budka (PO):

Tu została zgłoszona poprawka: „Lustrację przeprowadza odpłatnie związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, na zasadach określonych przez właściwy organ statutowy tego związku. W spółdzielniach niezrzeszonych w związku rewizyjnym lustracje przeprowadza Krajowa Rada Spółdzielcza”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Biuro Legislacyjne.

Legislator Monika Bies-Olak:

Tylko konsekwentnie „związek spółdzielczy”.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pan prezes Kokoszkiewicz.

Doradca Zarządu KZRRSP Krzysztof Kokoszkiewicz:

Proszę państwa, wbrew pozorom to jest bardzo istotna zmiana, która zupełnie zmieni sytuację w zakresie przeprowadzenia lustracji przez Krajową Radę i związki spółdzielcze. W obecnym stanie prawnym niezrzeszona spółdzielnia ma prawo wybrać związek, który jest przygotowany od strony kompetencji lustratorów (branżowo) do przeprowadzenia lustracji w tych spółdzielniach.

Ta propozycja zmierza do tego, żeby zabrać możliwość wykonywania w spółdzielniach, które nie są zrzeszone w związku, a na zasadach dobrowolnego wyboru wybrały ten związek do przeprowadzenia lustracji. W związku, który reprezentuję, jest to 50% lustracji wykonywanych przez związek. W tym momencie automatycznie takich lustracji

związek nie będzie mógł przeprowadzić mimo wyraźnego wyboru przez spółdzielnie, natomiast zdecydowanie zwiększy się liczba lustracji, które będzie musiała wykonać Krajowa Rada Spółdzielcza. Jestem przekonany, że będzie to wymagało generalnej przebudowy struktury organizacyjnej i kadrowej, bo liczba spółdzielni niezrzeszonych w Polsce jest, niestety, bardzo znaczna. Krajowa Rada jako organ – moim zdaniem – powołany trochę do innych celów niż wykonywanie na bieżąco lustracji po prostu nie podoła temu zadaniu.

Zdecydowanie reprezentuję stanowisko, że dotychczasowy zapis z druku nr 980 jest rozwiązaniem optymalnym, odpowiadającym rzeczywistości i potrzebom spółdzielni, które są zrzeszone w związkach.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Ze chwilkę oddam głos panu przewodniczącemu. Szanowni państwo nasza intencja jest tutaj też taka, żeby spółdzielnie się zrzeszały. Taka jest intencja, bo skoro mamy mieć silne, prężne związki, to rzeczywiście trzeba pójść w tym kierunku. To, co pan mówi, rzeczywiście działa na zasadzie tak jak dotychczas. Część spółdzielni w ogóle nie ma żadnej pomocy z zewnątrz w postaci związków spółdzielczych. To jest przemyślana intencja i z panem posłem Budką złożyliśmy taką propozycję.

Proszę bardzo – zgłaszał się pan przewodniczący.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wydaje się, że proponowany zapis różnicujący fakt, że jeśli spółdzielnie są zrzeszone, to czynności lustracyjne wykonują branżowe związki, a w wypadku spółdzielni niezrzeszonych wykonuje to Krajowa Rada, jest – moim zdaniem – troszeczkę w sprzeczności w wyrokiem TK z 19991 roku, na mocy którego zlikwidowano wojewódzkie i centralne związki i spółdzielnie mają prawo, możliwość wyboru. Można się zrzeszać w związkach, ale nie ma takiego obowiązku. Jeżeli spółdzielnie zrzeszyły się w związku, to rozumiem, że w stosunku do spółdzielni, która jest w związku, czynności lustracyjne wykonuje związek, natomiast jeżeli się nie zrzeszyła, to ma wybór – wybiera związek branżowy, np. związek rewizyjny banków spółdzielczych albo Krajową Radę. Uważamy, że takie rozwiązanie jest rozwiązaniem prawidłowym, bo jest możliwość wyboru. Jeśli mówimy o tym, że się jakby ukierunkowuje, żeby ktoś musiał się zrzeszyć w związku, to oznacza, że wrócimy do ustawy sprzed 1990 roku o likwidacji centralnych i wojewódzkich związków. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo za ten głos. Myślę, że nie pozostaje nam nic innego jak rozstrzygnięcie tej kwestii.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zaproponowanej poprawki? (3)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (5)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Mamy kworum, Komisja się zmniejszyła. Dziękuję za czujność.

Szanowni państwo, przechodzimy do kolejnego ustępu, ust. 6. Czy są uwagi do ust. 6?

Legislator Monika Bies-Olak:

Konsekwentnie „związek spółdzielczy".

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Proszę bardzo – czy są uwagi do ust. 6? Jeszcze coś ma Biuro Legislacyjne.

Legislator Monika Bies-Olak:

Zamiast „czynności lustracyjnych" proponujemy „lustracji": „wyznacza lustratora do przeprowadzenia lustracji", ponieważ w poprzednich przepisach mówiliśmy o „przeprowadzeniu lustracji", więc nie „wykonanie" tylko „przeprowadzenia lustracji" i to wszystko.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dobrze. Pani poseł.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Przepraszam, ale zastrzegam sobie zgłoszenie poprawki w tym miejscu. Chciałabym, żeby to była transparentna lista tych lustratorów, która zarówno będzie w każdym związku rewizyjnym, jak i w Krajowej Radzie Spółdzielczej, by była dostępna dla każdego internetowo i by każdy wiedział, jacy lustratorzy są przy Krajowej Radzie i przy związku rewizyjnym. Chciałabym, żeby Biuro Legislacyjne zaznaczyło, że w tym miejscu pozwolę sobie zgłosić tę poprawkę, jak już będziemy „czyścili" tekst.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dobrze, czyli z możliwością powrotu. Chcę poddać pod głosowanie a w zasadzie zaproponować przyjęcie tego ustępu z uwagami Biura Legislacyjnego, które są konsekwencją wcześniej podjętych decyzji. Czy są uwagi do brzmienia ust. 6 w art. 148? Nie słyszę, stwierdzam, że ten ustęp został przyjęty.

Czy są uwagi pań i panów posłów do ust. 7? Biuro Legislacyjne? Nie słyszę. Strona rządowa? Nie słyszę. Stwierdzam, że ust. 7 został przyjęty.

Mamy kolejną poprawkę do tego artykułu. Panie pośle, bardzo proszę o zacytowanie jej brzmienia.

Poseł Borys Budka (PO):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo to jest to, o czym mówiła pani przewodnicząca Staroń – wyłączenie obowiązku lustracji w spółdzielniach liczących do 10 członków: „Spółdzielnie liczące do 10 członków a spółdzielnie mieszkaniowe liczące nie więcej niż 30 członków mogą za zgodą walnego zgromadzenia odstąpić od obowiązku poddania się lustracji". To byłby ust. 8.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Tak, dziękuję.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Mam tutaj uwagę, bo chciałabym, żeby to nie było za zgodą walnego zgromadzenia, tylko by to było obligatoryjne, czyli odwrotnie – taki obowiązek nie wynika z ustawy, natomiast jeżeli spółdzielnia się na to zdecyduje, to wówczas przeprowadza się lustrację wyłącznie na żądanie zarządu spółdzielni, rady albo 1/3 członków. Z tej poprawki wynika, że to jednak jest obowiązek, a dopiero walne zgromadzenie wyłącza ten obowiązek, natomiast mnie chodzi o to, żeby to nie był obowiązek wynikający z ustawy, bo spółdzielnia, która ma 10 czy 30 członków, jest tak małą spółdzielnią, że nie widzę powodu, by wydatkować pieniądze i przeprowadzać lustrację, bo tam każdy członek ma możliwość kontroli spółdzielni. Jeżeli jednak członkowie będą chcieli czy organy, to wtedy z własnej inicjatywy będą przeprowadzać lustrację czy też o nią zabiegać. To jest ta różnica.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Rozumiem. Jest inna propozycja. Pan prosi o głos – proszę bardzo.

Prezes Zarządu ZRBS im. Franciszka Stefczyka w Warszawie Piotr Huzior:

Piotr Huzior – ZRBS.

Jeżeli szanowna Komisja…

Poseł Lidia Staroń (PO):

Jeszcze momencik, bo pani poseł zapytała o tekst. To jest w tym bloku jako ust. 4.

Prezes Zarządu ZRBS im. Franciszka Stefczyka w Warszawie Piotr Huzior:

Mam prośbę do szanownego przewodniczącego, do szanownej Komisji, może to jest dobry pomysł, ale jak powiedziałem, są nie tylko spółdzielnie mieszkaniowe, ale są inne. Są spółdzielnie, w których kryterium nie jest liczba członków, ale majątek. Na przykład bank spółdzielczy może mieć 9 członków, dysponuje olbrzymim majątkiem i tam nikt nie będzie chodził i nie będzie sprawdzał. Proszę sobie zdać sprawę z tego, że członkostwo to nie jest jedyne kryterium wielkości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Rozumiem, ma pan zastrzeżenia co do konkretnej sytuacji odnoszącej się ewentualnie do tej poprawki. Pan Werner – bardzo proszę.

Radca ministra w MF Jacek Werner:

Na przykład w spółdzielniach osób prawnych może być spółdzielnia dysponująca dużym majątkiem, która jest założona tylko przez 3 podmioty. W takiej spółdzielni byłaby możliwość nieprzeprowadzenia lustracji, chociaż ona np. gromadziłaby majątek całej branży spółdzielczej.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Pan Kokoszkiewicz.

Doradca Zarządu KZRRSP Krzysztof Kokoszkiewicz:

Szanowni państwo, powiem szczerze, że nie rozumiem intencji tej poprawki, zwłaszcza że – co wyraźnie chciałbym podkreślić – w druku nr 980 nie było takiego stwierdzenia.

Po drugie – po raz kolejny chciałbym zdecydowanie protestować przeciw budowaniu przepisów prawa w oparciu tylko o jedną formę spółdzielczości, jaką jest spółdzielczość mieszkaniowa. Być może, pani poseł, 10 członków spółdzielni mieszkaniowej to jest dla pani spółdzielnia mała, natomiast w spółdzielniach, które ja reprezentuję, prowadzących np. jednorodną działalność roślinną przy dzisiejszym poziomie techniki i technologii 5 członków spółdzielni, bo to jest liczba minimalna, prowadzi 1000-hektarowe gospodarstwo i obraca sporymi pieniędzmi, które może wykorzystać w tym czy innym celu. Bardzo bym prosił, by tutaj ta liczba 10 nie stanowiła jakiegoś tabu, że w ogóle nie powinno się poddawać lustracji.

Druga sprawa. W małych spółdzielniach i to też mówię z wieloletniej praktyki, nie ma żadnych możliwości zasięgnięcia pomocy prawnej z uwagi na określone środki finansowe albo ich brak. Tym spółdzielniom w trakcie lustracji, które przeprowadzają lustratorzy związku, który reprezentuję, udziela się daleko idącej pomocy organizacyjnej, instruktażowej i doradczej. Można powiedzieć, że w ten sposób wyłączacie państwo kolejną dużą grupę spółdzielni (przynajmniej z mojego pionu), żeby w ogóle nie poddawała się lustracji, czy na wniosek zarządu czy walnego. Nikt lustracji nie lubi, nikt się do lustracji nie pali, nikt nie błaga związku: przyjedźcie do nas na lustrację. Wszyscy traktują to jako obowiązek i jestem całkowicie przekonany, że jeżeli państwo wprowadzicie taki zapis, to większość małych spółdzielni, a w moim związku to jest co najmniej połowa spółdzielni członkowskich, po prostu z tego skorzysta i już powiem wprost – będzie się wyśmiewała z dalszych przepisów, które mówią o lustracji, co ona powinna zrobić itd.

Z jednej strony piszecie państwo przepisy, które mają wzmocnić rolę lustratora itd., a z drugiej strony otwieracie furtkę dla dużej części spółdzielni, które natychmiast z tego skorzystają i w ogóle nie będą poddawane lustracji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Budka i panowie eksperci.

Poseł Borys Budka (PO):

Szanowni państwo, gdzie tu jest sens i gdzie logika – już odpowiadam. Po pierwsze – w tej wypowiedzi… – nie wiem, pan Jankowski prowadzi własną komisję – natomiast chciałbym zauważyć, że jeśli ktoś dysponuje dużym majątkiem i nie ma pieniędzy na poradę prawną i ten lustrator jest dla niego zbawcą, to niech sobie wybierze takiego lustratora. Jeżeli jest spółdzielnia, która liczy 5 członków i ma corocznie, oczywiście raz na 3 lata, robić lustrację tylko po to, żeby zaspokoić określony związek rewizyjny, to proszę mi wybaczyć, ja mówię wprost – to nie ma sensu. Dajmy natomiast taką możliwość i przy małych spółdzielniach jest to tylko i wyłącznie wybór.

Zgadzam się co do kryteriów, co do tych merytorycznych argumentów, że może być tak, jak mówił któryś z moich przedmówców, odnośnie do np. majątku czy też spółdzielni osób prawnych. Rzeczywiście wskaźnik osobowy odnosi się najlepiej do dużych spółdzielni typu spółdzielnie mieszkaniowe.

Nie chciałbym, żeby powstało takie fałszywe wyobrażenie, że celem poprawki jest wyłączenie określonej grupy spółdzielni spod lustracji. Można zastanowić się, jaki jest w ogóle sens przeprowadzania lustracji właśnie w tak małych podmiotach. To dajmy kryterium majątkowe alternatywnie, ale nie udawajmy, że spółdzielnię 5-osobową, która ma wielki majątek, nie stać na to, żeby funkcjonować dobrze i musi raz na 3 lata cze-

kać na lustratora. Proszę być konsekwentnym – albo mówimy o małych, albo mówimy o potężnych spółdzielniach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję panu posłowi. Pani poseł Staroń.

Poseł Lidia Staroń (PO):

Przedmówcy właściwie wyczerpali ten temat, natomiast odpowiadając związkom rewizyjnym, które walczą o to, żeby lustracje były przeprowadzone na każdym poziomie i najlepiej nawet w spółdzielni, która będzie miała 10 członków czy też naprawdę minimalną liczbę, chcę powiedzieć, że chodzi po prostu o to, żeby cały czas te lustracje były i zresztą po to państwo tu jesteście, żeby walczyć o te odpłatne lustracje.

Absolutnie jestem zdania, że ten zapis jest zapisem, który musi umożliwić ludziom to, że jeżeli będą chcieli, to wystąpią o lustrację, a jeżeli nie będą chcieli, to po prostu nie będą zmuszani do tego, żeby ta lustracja była. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Bardzo dziękuję. Proszę uprzejmie – strona społeczna.

Prezes Zarządu KSS „Nasze Mieszkania" Jaromir Gazy:

Proszę państwa, kolejny raz mamy przykład konfliktu interesów między spółdzielniami mieszkaniowymi i pozostałymi. Nam jako przedstawicielom spółdzielni mieszkaniowych nie zależy na tym, żeby wam przeszkadzać i odwrotnie też tak powinno być. Od lat postulujemy, żeby po prostu stworzyć odrębną ustawę dla spółdzielni mieszkaniowych – tak samo pozostali powinni mieć swoją.

Proszę państwa, tego nie da się pogodzić, bo to jest godzenie „ognia z wodą". Wreszcie trzeba do tego dojrzeć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Pięknie panu dziękuję. Panowie eksperci – pan profesor Zakrzewski.

Ekspert Komisji Piotr Zakrzewski:

Odnosząc się do problemu proponowanego ust. 8 chcę powiedzieć, że w mojej ocenie rozwiązanie, które wyłącza spółdzielnie małe (zaraz wyjaśnię, co oznacza pojęcie „spółdzielnia mała") z lustracji, ma taki cel, żeby ułatwić i zachęcić członków do tego, żeby podejmowali działalność gospodarczą w formie prawnej spółdzielni, a więc trochę odciążyć ich od obowiązków związanych z działalnością w formie prawnej spółdzielni. Niemniej jednak takie ułatwienie może dotyczyć tylko małych spółdzielni rozumianych w mojej opinii dwojako, tzn. po pierwsze – rozumianych jako spółdzielnie, które zrzeszają niewielką liczbę członków, a po drugie – jako spółdzielnie, które mają mały majątek. W konsekwencji ten przepis należy wyłączyć w odniesieniu do tych spółdzielni, które mają dużą sumę bilansową. Jest kwestia, jaka to jest suma bilansowa, czy to jest 1 mln zł czy 1,5 mln zł? To jest kwestia do dyskusji, natomiast absolutnie nie powinno to dotyczyć dużych spółdzielni. Tutaj pan profesor Pietrzykowski zauważył, że wydaje się, iż to ograniczenie nie powinno dotyczyć spółdzielni zrzeszających tylko osoby prawne. Ponieważ spółdzielnie mieszkaniowe zarządzają dużym majątkiem, to w mojej opinii to wyłączenie nie powinno dotyczyć także spółdzielni mieszkaniowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Szanowni państwo, na tym musimy zakończyć procedowanie, bo nie mamy kworum, a więc nie pójdziemy do przodu. Tę poprawkę przegłosujemy podczas następnego spotkania.

Dziękuję państwu za cały rok pracy, bo już się nie spotkamy przed świętami i Nowym Rokiem. Życzę zdrowych, radosnych świąt i do zobaczenia w nowym roku. Spotykamy się w czwartek.

Prezes Zarządu ZRSM RP Jerzy Jankowski:

Panie przewodniczący, jako strona społeczna życzymy panu i całemu prezydium wszystkiego najlepszego w nowym roku, także całej Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Gos (PSL):

Dziękujemy pięknie.